

MAŽEIKIŲ R. AUKSŪDŽIO DARŽELIO-DAUGIAFUNKCIO CENTRO UGDYTINIŲ UGDYMO NE CENTRO APLINKOJE ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mažeikių r. Auksūdžio darželis-daugiafunkcis centras (toliau – Centras) šiuo ugdymo ne Centro aplinkoje organizavimo aprašu (toliau – Aprašas) reglamentuoja Centro ugdytinių, kurie yra ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus, ekskursijų, išvykų, kelionių, žygių, turistinių renginių varžybų ir kt. (toliau – Išvykų) organizavimą už Centro teritorijos ribų, ugdytinių vežimo autobusais ar kitomis transporto priemonėmis organizavimą ir vežimo sąlygas, kad būtų užtikrintas tinkamas Išvykų ir vežimo transporto priemonėmis jų metu organizavimas bei ugdytinių saugumas.

2. Aprašas reglamentuoja ugdytinių vežimo kaimuose, miesteliuose toliau kaip 3 kilometrai nuo Centro gyvenančių ugdytinių, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą (toliau – BP), vežimo mokykliniu autobusu į Centrą ir iš jos sąlygų bei reikalavimų.

3. Ugdytinių Išvykų organizavimas ir vežimas jų metu organizuojamas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimo aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos 2024 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-921, Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymu, Lietuvos Respublikos kelių transporto kodeksu, Kelių eismo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950 „Dėl Kelių eismo taisyklių patvirtinimo“ (įstatymo naujausiomis redakcijomis).

4. Ugdytinių ugdymo(si) procesas turi būti organizuojamas ne tik Centre ir jo aplinkoje, bet ir ne Centro aplinkose, organizuojant išvykas į muziejų, teatrą, galeriją, parką, STEAM atviros prieigos centrus ar kitas ugdymui(si) aktualias aplinkas.

5. Mokytojas ugdymo procesą organizuodamas ne Centro aplinkoje, priima ir derina sprendimus dėl organizavimo laiko, vietos, formos, turinio atitikties ikimokyklinio ir priešmokyklinio BP programoms bei saugumo reikalavimams. Ugdymo procese skiria prasmingas užduotis, vertina ugdymosi pažangą.

II SKYRIUS UGDYMO NE CENTRO APLINKOJE ORGANIZAVIMO FORMOS IR TRUKMĖ

6. Atsižvelgiant į ikimokyklinio ir priešmokyklinio BP turinį, ugdymo procesas ne Centro aplinkoje gali būti organizuojamas vykdant:

6.1. **išvykas**, t. y. išvykimus iš Centro ugdymo(si) tikslais: į muziejus, STEAM centrus, parkus, sporto aikštynus, baseinus ar kitus objektus, erdves, kuriose organizuojamas ugdymo procesas;

6.2. **pažintines veiklas**, kaip neformaliojo ugdytinių švietimo veiklas, skirtas vaikų ir jaunimo tautiniam, pilietiniam ir kultūriniam ugdymui skatinti.

7. Pažintinės veiklos organizavimo formos:

7.1. **ekskursija** – turistinių objektų lankymas nustatytu maršrutu ugdymo tikslais, kurį vykdo gidas arba mokytojas; gidas – asmuo, kuris suteikia specialią informaciją apie lankomus muziejus, meno galerijas, gamtos, kultūros, mokslo, parodų ar kitus objektus arba vietas;

7.2. **turistinė stovykla** – trumpalaikio vaikų poilsio organizavimo forma į rekreacinę teritoriją su įrengta stovyklaviete;

7.3. **sąskrydis** – organizuotas vaikų susibūrimas gamtinėje aplinkoje (stovyklavietėje) poilsio ar ugdymo tikslais;

7.4. **vaikų turizmo renginys** – trumpalaikės neformaliojo vaikų švietimo programos (gali būti sudedamoji formaliojo ir neformaliojo švietimo programos dalis) vykdymas keičiant vietą pažintiniais, rekreaciniais ir sportiniais tikslais;

7.5. **žygis** – ugdymo tikslais organizuotas keliavimas nustatytu maršrutu pėsčiomis ar naudojant įvairias priemones;

7.6. **varžybos** – organizuotas vaikų (jų grupių) rungtyniavimas ugdymo tikslais;

7.7. **kitos** Centro vykdomos pažintinės veiklos formos.

8. Ugdymo proceso ne Centro aplinkoje trukmė gali būti:

8.1. trumpalaikė (nuo vienos iki kelių valandų);

8.2. visos dienos.

9. Ugdymas ne Centro aplinkoje gali būti organizuojamas:

9.1. artimoje aplinkoje, netoli Centro esančiose organizacijose, viešose erdvėse ar parkuose ir kituose objektuose;

9.2. savivaldybės teritorijoje;

9.3. kitos savivaldybės teritorijoje.

III SKYRIUS

UGDYMO NE CENTRO APLINKOJE PLANAVIMAS IR ORGANIZAVIMAS

10. Ugdymo ne Centro aplinkoje poreikį numato mokytojai, atsižvelgdami į ikimokyklinio ir priešmokyklinio BP numatytus tikslus. Poreikis organizuoti ugdymą ne Centro aplinkoje ir tam reikalingi resursai derinami su Centro vadovu / vaduojančiu vadovu, ugdytinių tėvais (globėjais, rūpintojais) (toliau – Tėvai). Planuojant organizuoti ugdymą ne Centro aplinkoje rekomenduojama atsižvelgti į veiklos tikslingumą, ugdytinių saugumą, įtraukumą, ekonomiškumą, rizikingumą.

11. Siekiant, kad ugdymas ne Centro aplinkoje sukurtų prielaidas ugdytiniais patirti gilesnę ugdymosi patirtį, rekomenduojama numatyti konkrečius uždavinius, įtraukti ugdytinius į pasiruošimo procesą ir padėti jiems suprasti kontekstą, važiavimo laiką iš dalies panaudoti ugdymuisi, ugdymo procese organizuoti aktyvias ugdymosi veiklas, pritaikytas kitokiai aplinkai, kurios negalimos organizuoti ugdantis grupėje, į ugdymo procesą pagal galimybes įtraukti interaktyvias mokymosi priemones, ugdymo veiklas organizuoti pagal iš anksto sudarytą planą.

12. Išvykos vadovas:

12.1. rengdamas Išvykos programą numato detalų maršrutą (atsižvelgia į dalyvių amžių, jų sveikatos būklę, nustato išvykimo, atvykimo vietą ir laiką);

12.2. prieš 3 dienas informuoja Centro vadovą apie Išvykos tikslą, programą, pateikia Centro elektroniniu paštu užpildytas formas (priedai Nr. 1, 2);

12.3. informuoja ugdytinių Tėvus dėl organizuojamos Išvykos elektroniniame dienyne „Mūsų darželis“ vidinė žinute, pateikia Tėvams užpildyti sutikimo formą (priedas Nr. 3), ją saugo 1 mėn.;

12.4. supažindina ugdytinius su Išvykos tikslais, programa, aptaria Išvykos vykdymą, paskirsto ugdytiniais užduotis, numato refleksijos formas;

12.5. įtraukia lydinčius asmenis į parengiamuosius darbus, numato jų pareigas, priskiria lydintiems asmenims ugdytinių grupes, už kurių saugumą jie atsakingi.

IV SKYRIUS

SAUGUMO REIKALAVIMAI IR ATSAKOMYBĖS

13. Organizuojant Išvyką ir siekiant užtikrinti besimokančiųjų saugumą, yra skiriami lydintys asmenys ir Išvykos vadovas. Lydintys asmenys – suaugę asmenys, dirbantys Įstaigoje, ugdytinių Tėvai. Lydinčiųjų asmenų skaičius priklauso nuo Išvykoje dalyvaujančių ugdytinių skaičiaus:

13.1. jeigu Išvykoje dalyvauja mažiau nei 15 ugdytinių, skiriamas Išvykos vadovas ir lydintis asmuo;

13.2. jeigu Išvykoje dalyvauja daugiau kaip 20 ugdytinių, skiriamas Išvykos vadovas ir 2 lydintys asmenys;

13.3. konkretų Išvykų vadovų skaičių, atsižvelgiant į Išvykos specifiką, ugdytinių amžių ir jų

specialiuosius poreikius, nustato vadovas;

13.4. Jei yra būtinybė, Išvykos vadovas turi suorganizuoti ugdytinių Tėvų dalyvavimą Išvykoje.

14. Išvykoje leidžiama dalyvauti:

14.1. ikimokyklinio amžiaus vaikams ne daugiau kaip 4 valandas trunkančioje Išvykoje;

14.2. vienos dienos trukmės Išvykoje nuo 6 metų.

15. Siekiant užtikrinti ugdytinių saugumą organizuojant ugdymą ne Centro aplinkoje, nustatoma, kad Centro vadovas ar jo įgaliotas asmuo skiria ir tvirtina asmenį, atsakingą už ugdymo ne Centro aplinkoje organizavimą, skiria ir tvirtina lydinčiuosius asmenis, vertina galimas rizikas ir kitus veiksnius, teikia pritarimą / neteikia pritarimo planuojamai Išvykai.

16. Leidžiama organizuoti pasivaikščiojimus į Auksūdės kaimo parką užtikrinant ugdytinių saugumą bei laikantis visų saugos reikalavimų:

16.1. be vadovo raštiško sutikimo, tačiau jį informuojant žodžiu;

16.2. turint Tėvų raštiškus sutikimus mokslo metams.

17. Ugdytinių Tėvai atsakingi už:

17.1. raštiško sutikimo dėl vaiko dalyvavimo planuojamose veiklose pateikimą už Išvyką atsakingam asmeniui. Sutikimas pateikiamas pagal Centro parengtą formą (priedas Nr. 2). Ugdytinio Tėvai turi teisę nepritarti, kad vaikas dalyvautų Išvykoje, atšaukti vaiką iš Išvykos. Ugdytiniais, nedalyvaujantiems Išvykoje, vyksta ugdymo procesas Centro nustatyta ugdymo organizavimo forma;

17.2. su Išvykai organizuoti susijusių išlaidų apmokėjimu;

17.3. būtinos informacijos apie vaiko sveikatą perdavimu lydintiems asmenims;

18. Ugdytiniai atsakingi:

18.1. už dalyvavimą Išvykoje;

18.2. už aptartų elgesio taisyklių laikymąsi: nekelti grėsmės sau ir kitiems keliaujant transporto priemone, nepažeisti saugaus eismo reikalavimų, atsakingai elgtis lankant numatytus objektus ir kt.

19. Išvykos vadovas:

19.1. numato galimas rizikas ir pasirengimą joms valdyti, priima vadybinius sprendimus, reikalingus ugdymuisi ne Centro aplinkoje įgyvendinti, užtikrina, kad vykdant suplanuotas veiklas būtų laikomasi Įstaigoje nustatytų procedūrų;

19.2. praveda ugdytiniais saugaus elgesio instruktažą, supažindina grupės narius su pirmosios pagalbos teikimu ir naudojimusi pirmosios pagalbos vaistinėle, saugaus eismo taisyklėmis, aplinkosaugos, priešgaisrinės saugos reikalavimais (priedas Nr. 3);

19.3. vykstant į Išvyką pasiima su savimi pirmosios pagalbos vaistinėle, pasirūpina geriamo vandens atsargomis;

19.4. užtikrina ugdytinių saugumą visos Išvykos metu, reikalui esant, suteikia pirmąją medicininę pagalbą;

19.5. susidarius situacijai, gresiančiai ugdytinių saugumui, pakeičia maršrutą, sustabdo arba nutraukia Išvykos vykdymą ir informuoja Centro vadovą;

19.6. atsitikus bet kokiam nenumatytam atvejui ar nelaimingam atsitikimui, ugdytinių nepalieka vienų be priežiūros. Nedelsiant kviečia greitąją medicininę pagalbą ir jei reikia – policiją.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Pasibaigus Išvykai, vadovas su ugdytiniais apibendrina įvykdytus tikslus ir uždavinius, įsivertina įgytas bendrąsias ir asmenines kompetencijas, vykdo Išvykos refleksiją, pasidalina sėkmės istorija su kitais pedagogais, viešina Išvykų patirtis Centro svetainėje, Facebook.

21. Centras, organizuodama Išvykas, vadovaujasi ugdymo planuose nustatyta tvarka.

22. Išvykos finansuojamos pagal Centrai skirtų lėšų galimybes arba lėšas Išvykai skiria tėvai.

23. Aprašas tvirtinamas Centro direktoriaus.

24. Aprašas skelbiamas Centro internetinėje svetainėje.

Mažeikių r. Auksūdžio darželio-
daugiafunkcio centro ugdytinių ugdymo
ne Centro aplinkoje organizavimo
tvarkos aprašo
1 priedas

(vardas, pavardė)

(pareigos)

Mažeikių r. Auksūdžio darželio-daugiafunkcio centro direktoriaus direktorei

**PRAŠYMAS
DĖL LEIDIMO UGDYTINIAMS IŠVYKTI**

(data)

Prašau leisti _____ vykti su ugdytiniais į _____
(Data) (Išvykos pavadinimas)

Dalyvaujančių Išvykoje ugdytinių sąrašas pridedamas.

Išvykos pavadinimas	
Išvykos maršrutas, vieta	
Išvykos data	
Transporto priemonė, jei ji bus naudojama	
Trukmė (išvykimo ir grįžimo laikas)	
Dalyviai (grupė, amžius, skaičius)	
Tikslas	
Turinys (trumpas veiklos aprašymas)	
Saugumo instruktažo pravedimas (kas, kada praves)	
Išvykos vadovas	
Lydintis (ys) asmuo(ys)	
Vykstančių ugdytinių Tėvai (vardai, pavardės, skaičius)	

Vykstančių ugdytinių sąrašas:

Eil. Nr.	Ugdytinio vardas, pavardė
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	

(tėvų (globėjų, rūpintojų) vardas, pavardė, telefonas)

Mažeikių r. Auksūdžio darželio-daugiafunkcio centro direktorei

SUTIKIMAS

(data)

Sutinku, kad mano dukra / sūnus / globotinis (ė) _____
(vardas, pavardė)

gim. _____, kuris(i) yra _____
(nurodyti grupės pavadinimą)

ugdytinis (ė) vyktų _____
(nurodyti Išvykos datą ir pavadinimą)

Esu informuotas (a) apie Išvykos programą, maršrutą, laiką, trukmę, taisykles, man žinomos visos galimos rizikos Išvykos metu.

Savo sūnų / dukrą / globotinį (ę) supažindinau su saugaus elgesio taisyklėmis Išvykos metu. Dėvės atšvaitą ar šviesą atspindinčią liemenę Išvykos vadovo nurodymu.

Sutinku, kad esant reikalui, mano vaikui būtų suteikiama pirmoji medicininė pagalba.

Pasirašydamas (a) patvirtinu, kad:

1. Leidžiu savo sūnui / dukrai / globotiniui (ei) dalyvauti Išvykoje.
2. Man žinoma vaiko grąžinimo po Išvykos vieta ir preliminarus grįžimo laikas bei įsipareigoju užtikrinti vaiko saugų pasiėmimą iš vaiko pristatymo vietos numatytu grįžimo laiku.

(parašas)

(vardas, pavardė)

Mažeikių r. Auksūdžio darželio-
daugiafunkcio centro ugdytinių ugdymo
ne Centro aplinkoje organizavimo
tvarkos aprašo
3 priedas

MAŽEIKIŲ R. AUKSŪDŽIO DARŽELIO-DAUGIAFUNKCIO CENTRO UGDYTINIŲ IŠVYKŲ SAUGOS, SVEIKATOS IR ELGESIO TAISYKLĖS

I. BENDROJI DALIS

1. Šios taisyklės yra norminis Centro dokumentas, nusakantis ugdytiniam jų veiklos ir elgesio reikalavimus Išvykų metu, kad nebūtų padaryta žala gamtai, savo ir kitų ugdytinių saugai, sveikatai ar gyvybei.
2. Taisyklės nusako su ugdytinių veikla susijusius pavojus, riziką ir reikalauja griežtai laikytis saugos priemonių, elgesio, drausmės taisyklių ir etiketo reikalavimų kiekvienoje Išvykoje ar jos etape.
3. Ugdytiniui, supažindintam su šiomis taisyklėmis ir pažeidusiam šiuos taisyklių reikalavimus, taikoma atsakomybė ir drausminė nuobauda pagal Įstaigoje numatytą tvarką.

II. SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI EINANT PĖSČIOMIS

4. Organizuotai pėsčiųjų grupei mieste draudžiama eiti važiuojamąja kelio dalimi, galima eiti tik šaligatviu.
5. Organizuota pėsčiųjų grupė už miesto ribų ar vietovėse, kuriose nėra šaligatvių, privalo:
 - 5.1 eiti keliais, bet tik šviesiuoju paros metu, kai matomumas geras, ne daugiau kaip 2 eilėmis prieš transporto priemonių judėjimo kryptį (kai tai saugu).
 - 5.2 kolonos priekyje ir gale iš kairės pusės turi eiti lydintys asmenys su ryškiaspalvėmis liemenėmis su šviesą atspindinčiais elementais;
 - 5.3 ryškiaspalves liemenes su šviesą atspindinčiais elementais vilkėti visiems keliais einantiems organizuotos grupės vaikams.
6. Tamsiuoju paros metu arba esant blogam matomumui, organizuotai pėsčiųjų grupei eiti draudžiama.
 7. Norėdami pereiti perėją pėstysis privalo:
 - 7.1 eiti šaligatvių dešine puse iki pėsčiųjų perėjos;
 - 7.2 sustoti dešinėje pėsčiųjų perėjos pusėje;
 - 7.3 sustoti toliau nuo važiuojamosios dalies;
 - 7.4 pažiūrėti į kairę;
 - 7.5 pažiūrėti į dešinę pusę ir įsiklausyti;
 - 7.6 jei transporto priemonių arti nėra arba jos sustojo praleisti, dar kartą reikia pasižiūrėti į kairę. Įžengti į važiuojamąją dalį pėsčiųjų perėjose pėstiesiems leidžiama tik po to, kai įvertina atstumą iki artėjančių transporto priemonių ir jų greitį;
 - 7.7 per pėsčiųjų perėją eiti tiesiai, ne įstrižai, neperžengiant jos ribų, be reikalo nedelsti ar nestoviniuoti;
 - 7.8 visą laiką stebėti gatvę, pasižiūrėti į abi puses;
 - 7.9 jei transporto priemonė atvažiuoja iš dešinės pusės, reikia nesiblaškyti, bet ramiai sustoti gatvės viduryje ir palaukti kol transporto priemonė sustos arba kol pravažiuos.
 - 7.10 eiti per gatvę galima tik įsitikinus, jog eiti saugu.
 8. Norėdami pereiti nereguliuojamą šviesoforo sankryžą pėstysis privalo:
 - 8.1 eiti šaligatvių dešine puse iki sankryžos;
 - 8.2 sustoti dešinėje pėsčiųjų perėjos pusėje;

- 8.3 sustoti toliau nuo važiuojamosios dalies;
- 8.4 pažiūrėti į kairę;
- 8.5 pažiūrėti į dešinę pusę ir įsiklausyti;
- 8.6 jei transporto priemonių arti nėra arba jos sustojo praleisti, dar kartą reikia pasižiūrėti į kairę. Įžengti į važiuojamąją dalį pėsčiųjų perėjose pėstiesiems leidžiama tik po to, kai įvertina atstumą iki artėjančių transporto priemonių ir jų greitį.
- 9. Neleidžiama eiti per reguliuojamą perėją, kai dega geltona, raudona šviesoforo šviesa.
- 10. Leidžiama eiti, kai dega žalia šviesa.
- 11. Eiti tiesiai, ne įstrižai per pėsčiųjų perėją, neperžengiant jos ribų, be reikalo nedelsti ar nestoviniuoti.

III. SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI VYKSTANT TRANSPORTU

- 12. Maršrutinio transporto leidžiama laukti tik stotelių laipinimo aikštelėse, o kur jų nėra – prie stotelės ženklo ant šaligatvio ar kelkraščio.
- 13. Keleiviams leidžiama įlipti (išlipti) tik kai transporto priemonė visiškai sustoja. Jeigu tikrinantis pareigūnas sustabdo transporto priemonę, keleiviams leidžiama išlipti tik jam leidus.
- 14. Iš važiuojamosios dalies pusės keleiviams leidžiama įlipti į transporto priemonę (išlipti iš jos) tik tuo atveju, jeigu to padaryti neįmanoma iš šaligatvio ar kelkraščio pusės ir jeigu tai bus saugu, netrukdydys kitiems eismo dalyviams.
- 15. Keleiviams draudžiama blaškyti vairuotojo dėmesį ir trukdyti jam vairuoti transporto priemonę.
- 16. . Važiuojant ne miesto transportu, keleivis privalo sėdėti, nevaikščioti po transporto priemonės saloną.
- 17. Jeigu autobuse matomoje vietoje įrengti saugos diržai, keleivis privalo užsisegti saugos diržą.
- 18. jei keleivis vyksta viešuoju transportu, jis privalo įsigyti kelionės bilietą ir jį pažymėti.

IV. BENDRI SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI

- 19. Laiku atvykti į Išvyką.
- 20. Vykdyti Centro vadovo (mokytojo) nurodymus.
- 21. Griežtai laikytis šių Išvykos saugos, sveikatos ir elgesio taisyklių.
- 22. Neatsiskirti nuo grupės.
- 23. Laikytis saugaus eismo taisyklių.
- 24. Būti drausmingiems, mandagiems, kalbėti tyliai.
- 25. Kultūringai elgtis visuomeniniame transporte, laikytis etiketo taisyklių.
- 26. Nešiukšlinti viešose vietose, viešajame transporte.
- 27. Elgtis draugiškai ir būti dėmesingiems vienas kitam.
- 28. Atlikti Išvykos vadovo (mokytojo) ar kito pedagogo paskirtas užduotis.
- 29. Gamtoje:
 - 29.1. draudžiama teršti gamtą, naikinti arba žaloti medžius, gyvūnus ir t.t.;
 - 29.2. kūrenti laužus galima tik specialiai tam įrengtose laužavietėse ir stovyklavietėse;
 - 29.3. draudžiama deginti atliekas, mėtyti degančius degtukus, naikinti priešgaisrinius įrenginius;
 - 29.4. sutvarkyti savo stovyklavimo vietą, surinkti šiukšles, užpilti laužavietę.